

Департамент освіти і науки Львівської облдержадміністрації
Відділ освіти, молоді та спорту Давидівської сільської ради
Львівського району Львівської області

ЗВІТ

про результати дослідження якості освітнього середовища як виховного простору в Пасіки-Зубрицькій гімназії

Гудима Н. Я. - заступник директора
з навчально-виховної роботи,
вчитель фізики

Процишен С. І. - вчитель інформатики
Галяс О. М. - педагог організатор

Пасіки-Зубрицькі – 2025

ЗМІСТ

• Вступ.....	3
• Розділ І. Методика дослідження якості освітнього середовища гімназії як виховного простору:.....	5
• Мета дослідження.....	5
• Завдання дослідження.....	6
• Ключові запитання.....	6
• Інструментарій дослідження.....	7

• Організація та проведення моніторингу.....	8
• Аудиторія дослідження.....	9
• Розділ II . Аналіз результатів дослідження:	12
• Безпечний виховний простір.....	13
• Сповнений довіри виховний простір:.....	19
• Демократичний виховний простір.....	25
• Патріотичний (орієнтований на формування ідентичності політичного українця) виховний простір.....	30
• Культуротворчий (розвивальний, мотивуючий до навчання) виховний простір.....	33
• Відкритий (інклюзивний) виховний простір.....	41
• Висновки	47
• Рекомендації	48

ВСТУП

В освітньому процесі Пасіки-Зубрицької гімназії пріоритетом є створення такого виховного простору, що забезпечує психологічний комфорт і сприяє вияву творчості дітей, стимулювання професійного й особистісного зростання педагогів, створення безпечного середовища для навчання, яке б сприяло формуванню духовно багатой, фізично досконалої, соціально адаптованої і національно-свідомої особистості учня.

Метою виховної системи гімназії є становлення самодостатнього громадянина-патріота України з державним мисленням, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей українського народу, національної самобутності.

Головними завданнями гімназії є:

- реалізація прав учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання громадянина України, який поважає Конституцію, державні символи України, права і свободи людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;

- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- формування в учнів свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Особлива увага в гімназії приділяється національно-патріотичному вихованню.

Для визначення якості освітнього середовища як виховного простору 8 квітня 2025 року в Пасіки-Зубрицькій гімназії було проведено моніторингове дослідження, яке мало на меті оцінити якість виховного простору освітнього середовища гімназії та відповідність освітнього середовища гімназії характеристикам виховного простору, визначеним Стратегією розвитку освіти Львівщини в 2021-2027 роках.

Дане дослідження якості виховного простору у гімназії проводилося вдруге У ньому взяли участь учні 4-го, 8-го класів, педагоги та батьки (опікуни) гімназії.

Розділ I

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ГІМНАЗІЇ ЯК ВИХОВНОГО ПРОСТОРУ

На виконання наказу Департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації №02-01/01/42 (п.3.2) від 07.02.2025 р. «Про оцінювання якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області» в рамках заходів, передбачених проектом «Оцінювання якості освітнього середовища: е-інструментарій вимірювання показників» (Програма розвитку освіти Львівської області на 2021-2025 роки. Розділ «Загальна середня освіта». П.7), листа КЗ ЛОППО № 67 від 26.02.2025р., відповідно до наказу відділу освіти, молоді та спорту Давидівської сільської ради № 07-04/27 від 27.03.2025 р. «Проведення анкетування в електронному форматі для оцінювання якості освітнього середовища закладів освіти в Давидівській громаді», наказу Пасіки-Зубрицької гімназії № 24 від 17.03.2025р. «Про проведення анкетування в е-форматі педагогічних працівників, учнів 4-го, 8-го класів, а також батьків (опікунів) цих учнів у 2024/2025 н. р.» дослідження якості освітнього середовища Пасіки-Зубрицької гімназії виховного простору проводилось за допомогою опитування з використанням анкет у е-форматі.

Мета дослідження – оцінювання якості освітнього середовища Пасіки-Зубрицької гімназії на придатність для виховання, визначення системи норм і взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, виявлення проблем, пов'язаних з організацією виховання, попередження можливих

конфліктів, запобігання негативним явищам і тенденціям, щодо вдосконалення якості освітнього середовища гімназії у сфері виховання.

Завданням дослідження якості освітнього середовища гімназії як виховного простору від 26.02.2025 року є:

- оцінити освітнє середовище закладу освіти на відповідність характеристикам, визначеним Стратегією розвитку освіти Львівщини до 2027 року, а саме: безпечне, сповнене довіри, демократичне, патріотичне, культуротворче (розвивальне, спроможне мотивувати пізнавальну діяльність), відкрите (інклюзивне);
- окреслити коло проблем гімназії;
- стимулювати зростання професійної компетентності педагогічних працівників як виховників;
- отримати об'єктивну інформацію про можливості освітнього середовища гімназії;
- визначити перспективні і актуальні напрямки регіональної освітньої політики у сфері виховання.

Дослідження якості освітнього середовища гімназії як виховного простору дозволяє дати відповіді на такі **ключові запитання**:

- якою мірою гімназія забезпечує необхідні умови виховання та захисту учнів та чи відповідає організація освітнього середовища гімназії вимогам безпеки (безпечний виховний простір);
- чи панують в гімназії моральні норми, чи створені умови для захисту людської гідності, рівності та справедливості та наскільки педагоги, батьки (опікуни) та учні співпрацюють і довіряють одне одному (виховний простір сповнений довіри);
- якою мірою демократизоване шкільне життя, чи панує між учасниками освітнього процесу гімназії взаєморозуміння та взаємоповага;
- наскільки забезпечені можливості учнів самоідентифікуватися як українці, набути досвіду громадянської поведінки;
- чи в гімназії забезпечується розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу та чи освітнє середовище гімназії є мотивуючим до навчання та пізнавальної діяльності;
- в якій мірі учні гімназії залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо;
- в якій мірі створені умови для навчання та виховання дітей з інвалідністю та особливими освітніми потребами;
- наскільки спільнота гімназії відкрита до партнерства, чи гімназія є відкрита для діалогу з батьками, громадськістю, із органами влади та самоврядування.

Інструментарій дослідження

У процесі дослідження було використано наступний інструментарій: розроблені анкети у е-форматі для учнів 4-го, 8-го класів, вчителів та батьків

(опікунів) учнів 4-го, 8-го класів, надані Центром оцінювання якості освітнього середовища закладів освіти Львівщини.

Участь у дослідженні педагогічних працівників, батьків (опікунів) та учнів дозволяє проаналізувати систему виховного простору гімназії з різних позицій, всебічно підійти до виявлення проблем виховання та очікувань респондентів, налагодити тіснішу взаємодію між вчителями, учнями, батьками (опікунами) та громадськістю і місцевими громадськими об'єднаннями.

Організація та проведення моніторингу

Відповідно до наказу відділу освіти, молоді та спорту Давидівської сільської ради № 07-04/27 від 27.03.2025 року «Про проведення анкетування в електронному форматі для оцінювання якості освітнього середовища закладів освіти в Давидівській громаді», наказу Пасіки-Зубрицької гімназії № 24 від 17.03.2025 року «Про проведення анкетування в е-форматі педагогічних працівників, учнів 4-го, 8-го класів, а також батьків (опікунів) цих учнів у 2024/2025 н. р.» було сформовано робочу групу з вивчення та самооцінювання якості освітнього середовища у е-форматі та створено орієнтовний план роботи даної робочої групи.

До організації проведення комплексного вивчення й самооцінювання якості освітнього середовища гімназії як виховного простору на рівні закладу були залучені:

- заступник директора гімназії з навчально-виховної роботи – Гудима Н. Я.
- педагог-організатор – Галяс О. М.;
- вчитель інформатики – Процишен С. І.;
- класні керівники 4-го, 8-го класів - Пекар Ю. Я. та Курант О. Р.

За проведенням моніторингу спостерігав вчитель інформатики Процишен С. І.

Учасники анкетування були попередньо проінформовані про особливості електронного анкетування. З метою мінімізації стресу учнів 4-го, 8-го класів та педагогічних працівників вчитель інформатики продемонстрував відео та провів бесіду з учнями та вчителями про призначення та специфіку анкетування в е-форматі.

Процедура анкетування проводилася відповідно до графіка, розробленого та поміщеного у додатку до наказу по закладу освіти.

Графік проведення дослідження якості освітнього середовища гімназії як виховного простору.

№ з/п	Респонденти	Кількість	Час анкетування	Представник школи, який відповідає за проведення дослідження
1	Учні 4-го класу	15	12 ⁰⁵ -12 ⁵⁰	Заступник директора
2	Учні 8-го класу	14	11 ⁰⁰ -11 ⁴⁵	

3	Педагогічні працівники	17	15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰	гімназії з навчально-виховної роботи Гудима Н.Я.
4	Батьки учнів 4-го та 8-го класів	25	Протягом доби	

Дослідженням було охоплено 17 педагогів, 14 учнів 8-го класу та 15 учнів 4-го класу, а також 25 батьків.

Серед **учнів** в опитуванні взяли участь 15 дівчат та 14 хлопців. Це – всі учні 4-го, і 8-го класів.

В опитуванні серед **учителів** взяли участь 11 жінок та 6 чоловіків (1 анкета некоректно заповнена), а саме: 4 вчителі початкових класів, 3 вчителі природничо-математичних дисциплін, інформатики і технологій, 5 вчителів гуманітарних дисциплін (мов, літератури, історії, мистецтв) та фізичної культури, 3 педагогічні працівники, які безпосередньо відповідають за виховання в масштабі закладу (педагог-організатор, асистент учителя, заступник директора, яка відповідає за організацію виховання).

Зокрема:

- працівників із педагогічним стажем:
 - до 10 років – 4 респонденти;
 - від 11 до 20 років – 1 респондент;
 - понад 20 років – 12 респондентів;
- педагогічних працівників із кваліфікаційною категорією:
 - «Спеціаліст» - 4 респонденти;
 - «Спеціаліст другої категорії» або «Спеціаліст першої категорії» - 5 респондентів;
 - «Спеціаліст вищої категорії» - 8 респондентів.

Щодо **батьків**, то в опитуванні взяли участь 29 учасників, 21 жінка та 4 чоловіків (з них 4 респонденти некоректно заповнили анкету). Більшість батьків є віком від 36 до 45 років – 16 респондентів, віком до 35 років – 4 респонденти, від 46 і більше років – 5 респондентів. Серед них з вищою не педагогічною освітою (бакалавр/спеціаліст/магістр) – 14 респондентів, з середньою або середньою спеціальною не педагогічною освітою – 7 респондентів, з педагогічною освітою (молодший спеціаліст/бакалавр/магістр) – 2 респонденти, з наявним науковим ступенем/вчене звання - 2 респонденти.

Подані у звіті результати дослідження призначені для:

- відділу освіти, молоді та спорту Давидівської сільської ради: на основі об'єктивної оцінки стану освітнього простору Пасіки-Зубрицької гімназії визначити ефективність прийнятих в ділянці виховання управлінських рішень;

- шкільної спільноти Пасіки-Зубрицької гімназії:

завдяки дослідженню оцінити якість проведених виховних заходів як інструмента забезпечення корисних для виховання взаємовідносин між різними категоріями учасників освітнього процесу школи (педагогічний колектив, батьківська громада, учнівське самоврядування).

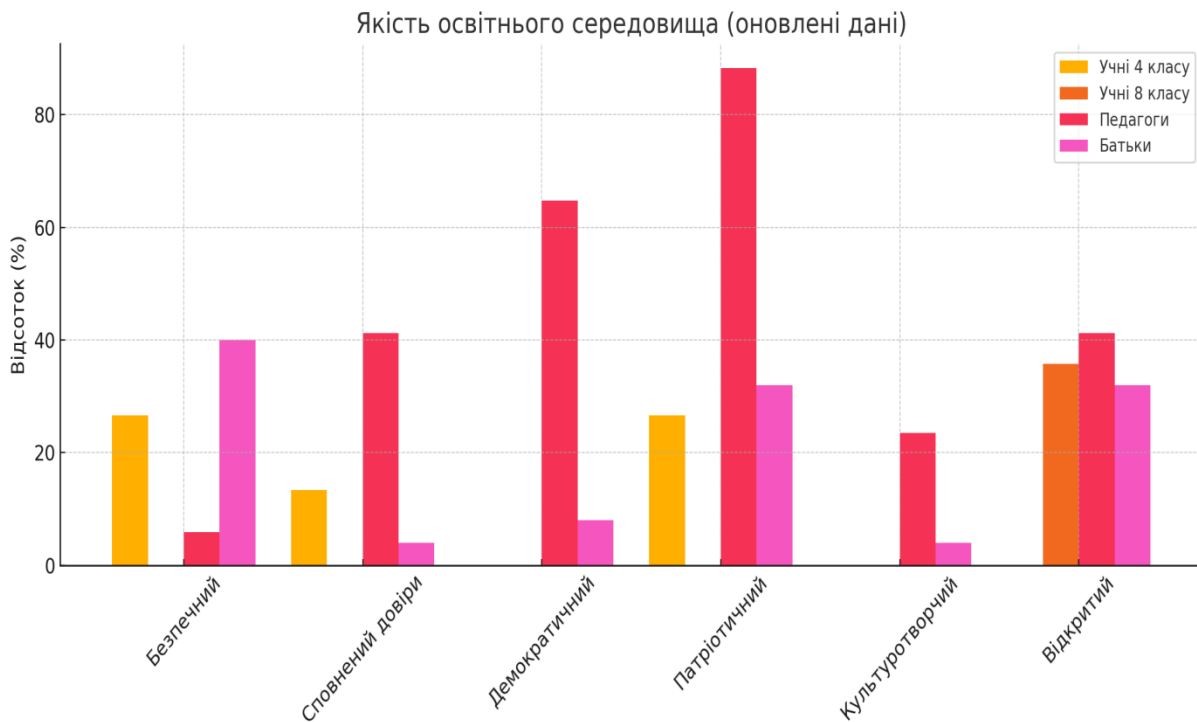
Розділ II

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Відповідно до регіонального стандарту виховний простір освітнього середовища закладу освіти має бути безпечний, сповнений довіри, демократичний, патріотичний, культуротворчий (розвивальний, такий, що мотивує пізнавальну діяльність), відкритий (інклюзивний), безпечний виховний простір.

Питання безпеки закладів освіти та забезпечення рівних, належних і безпечних умов здобуття освіти та організації безпечного освітнього середовища є особливо актуальним у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України.

Згідно з проведеним опитуванням респондентів гімназії щодо **якості освітнього середовища** Пасіки-Зубрицької гімназії отримали наступні результати:

Аналіз якості освітнього середовища Пасіки-Зубрицької гімназії за критеріями сучасного виховного простору української школи

Ключове питання

У якій мірі освітнє середовище у Пасіки-Зубрицькій гімназії убезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди (безпечний виховний простір)?

Теза: в Пасіки-Зубрицькій гімназії не повністю сформований безпечний освітній простір як виховний.

Безпечним простір визнали:

- 26.67 % учнів 4-го класу;
- 5.88 % вчителів;
- 40% батьків.

Учні нашої школи із задоволенням відвідують навчальний заклад, їм подобається вчитися, бачитися в школі з друзями, так зазначили 100 % учнів 4-го класу, 100% учнів 8-го класу.

У школі доброзичлива атмосфера, гарні відносини між учнями: це підтвердили учні 4-го класу (86,67 %), їх підтримали учні 8-го класу (92,86%). Батьки (76%) зазначили, що у школі немає цькування учнів (булінгу).

У закладі освіти є досить безпечно, так відповіли 66,67% учнів 4-го класу, тому що вони ніколи не бачили знущання над ученицею/учнем школи. Учні 8-го класу (64,29%) також ніколи не були свідками розбірок між учнями, їх підтримали батьки (88%) і вчителі (64,71%).

У нашій гімназії перед уроками провітрюються класні кімнати, повітря завжди свіже, думати легко, так вважають 93,33 % учнів 4-го класу, завжди тепло (зазначили 95% учнів 4-го класу), із думкою четвертокласників погодилися учні 8-го класу (78,57%). Батьки також зазначили, що в школі достатньо тепло (88%), вчителі (88,24%) підтримали батьків та учнів.

Освітлення класів дуже добре, легко читати і писати, про це зазначили учні 4-го класу (93,33%). Батьки (92%) та вчителі (91,67 %) також задоволені якістю освітлення у навчальних класах.

Шкільними коридорами приємно ходити, тому що в них чисто та прибрано (стверджують учні 4-го класу (93,34%), а також 93,33% учнів зазначили, що їм подобаються класні приміщення, у яких вони навчаються.

Батьки (96%) та вчителі (100%) погодилися із думкою дітей. Про те, що у шкільних туалетах діти не відчують неприємного запаху, зазначають опитані батьки (68%). Облаштування та утримання туалетів в належному стані – відповіді 100% вчителів.

Однією із важливих складових успішного шкільного процесу є здорове харчування. У нашій шкільній кімнаті прийому їжі страви смачні і подобаються учням 4-го класу (40%), гаряча їжа теж смакує двом учням 8-го класу (14%), які входять до пільгової категорії. Учителі (70,59%) вважають, що в закладі здорове харчування.

Учителі школи (91,67%) з повагою ставляться до учнів, стараються допомогти їм виправити помилки. Дирекція та техперсонал також з повагою ставляться до школярів, тому вони не відчують дискомфорту, так відповіли учні 8-го класу (76%).

Школярі не мають шкідливих звичок. За спостереженнями учнів 4-го класу (40%), випадків паління цигарок у школі або неподалік не було ніколи, також 86,67% учнів 4-го класу зазначили, що ніколи не траплялися випадки в школі або неподалік вживання учнями алкоголю, а 93,33% учнів 4-го класу вибрали відповідь, що ніколи не бачили, щоб учні школи вдихали чи нюхали одурманюючі речовини. Батьки (68%) погодилися із думкою дітей, що куріння поблизу школи немає, зазначивши, що учні не вживають алкоголь (96%) та наркотики (96%). Вчителі розділили думку батьків, що куріння поблизу школи нема (94,12%), а також немає вживання алкоголю учнями (100%). Під час подорожей, учнівських вечорів або інших заходів школярі не виявляли шкідливих звичок, так відповіли учні 8-го класу зокрема: не вживали пива, вина (100%), міцних алкогольних напоїв (100%), наркотиків (100%).

У школі (класі) учні спокійно залишають свої речі, тому що ніколи не чули про крадіжки, вчинені учнями у школі або неподалік (зазначають учні 4-го класу (53,34%)). Батьки погодилися із думкою дітей, бо не були свідками таких вчинків (68%), думка вчителів (94,12%) співпадає з думкою батьків.

У школі вчителі велику увагу приділяють вихованню гуманного ставлення до тварин, тому знущання над тваринами немає (100% опитаних вчителів, 92% батьків).

Учителі та дирекція школи дбає про безпеку учасників освітнього процесу: учні ознайомлені із правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій (100% відповіді вчителів), 58,82% педагогів пройшли навчання з питань надання домедичної допомоги, протипожежної безпеки (100%). Батьки (96%) знають, що їхні діти ознайомлені із правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій.

Медичне обслуговування в школі не надається, оскільки не передбачена посада медичного працівника.

Вчителі (100%) у школі не відчують несправедливої оцінки від дирекції школи та не були предметом булінгу у школі (100%). Вчителі вважають повсякденні, міжособистісні взаємини у закладі освіти товариськими, довірливими (58,82%) та партнерськими (41,18%). Опитані батьки здобувачів

освіти (88%) вважають, що оцінювання у школі справедливе. 56% батьків та 100% вчителів вважають, що система оцінювання в школі прозора. Педагоги школи (94,12%) дотримуються норм навчального навантаження на учнів. Адміністрація школи (88,23%) сприяє вирішенню конфліктних ситуацій, які інколи виникають між учнями та вчителями (зриви уроків, грубощі, ігнорування вимог), шляхом відслідковування (контролю) освітнього процесу. Батьки (36%) та вчителі (64,71%) вважають, що невинуватені пропуски уроків трапляються рідко, а також зазначають (68% і 64,71% відповідно), що в школі відсутні зриви уроків та вимоги до учнів є справедливими.

Батьки (60%) знають, що їхні діти можуть скористатися шкільним комп'ютером для вирішення навчальних завдань і 92% проінформовані про те, що в закладі проводяться відповідні заходи щодо безпечного користування інтернетом.

На думку вчителів (94,12%), наявні фільтри та антивірусні програми забезпечують безпечний доступ до мережі інтернет. Питання безпечного користування інтернетом розглядаються на уроках та під час бесід з учнями в позаурочний час (100%). Проводиться інформаційна робота з батьками учнів щодо безпечного користування інтернетом (100%).

Між педагогами і батьками спостерігаються товариські та довірливі відносини, так вважають 29,41% вчителів і 36% батьків; партнерські - 70,59% вчителів та 48% батьків. Педагогічний колектив школи завжди підтримує ініціативи родин учнів, щодо облаштування освітнього середовища школи (дизайну класів, оформлення коридорів, озеленення) (68%-відповіді батьків). У закладі вивчається думка батьків (94,12% - відповіді вчителів) та дітей (100%) щодо умов навчання, адаптації та інтеграції учнів. Батьки (64%) також зазначили, що педагоги цікавляться думкою батьків.

Останнім часом серед населення збільшилася кількість проявів вживання лайливих слів. На жаль, діти також стали частіше лихословити. Тому, аналізуючи результати анкетування серед батьківської та вчительської спільнот, бачимо, що все ж таки більшість помічає вживання учнями лайливих слів, але рідко (76,47% - вчителі, 45% - батьки), варіант «ніколи» обрали 28% - батьки та 23,53% - педагоги.

Отже, батькам та педагогічним працівникам потрібно звернути увагу дітей на уникання лихослів'я.

Батьки (72%) та вчителі (41,18%) вважають, що у закладі обману (дітей і педагогів) немає.

Відсотки безпечності нижчі від очікуваних, тому що:

- частина учнів не харчується, зокрема учні 8 класу (тільки учні пільгової категорії - 2 особи);
- деякі учні зазначили, що їжа смачна (13,33% - 4 кл.; 14,29% - 8 кл.) у кімнаті прийому їжі, а деколи - ні (13,33% - 4 клас), 56% батьків такої ж думки;
- в окремих класах не достатньо тепло у сильні морози (33,33% - 4 кл.; 14,29% - 8 кл.), їх підтримали 12% батьків;
- трапляються випадки паління біля школи, про це зауважили батьки (32%) та учні (20% - 4 кл.; 21,43% - 8 кл.);

- 28,57% учнів 8-го класу помічають цькування учнів, збиткування над дитиною підтвердило 16% опитаних батьків.

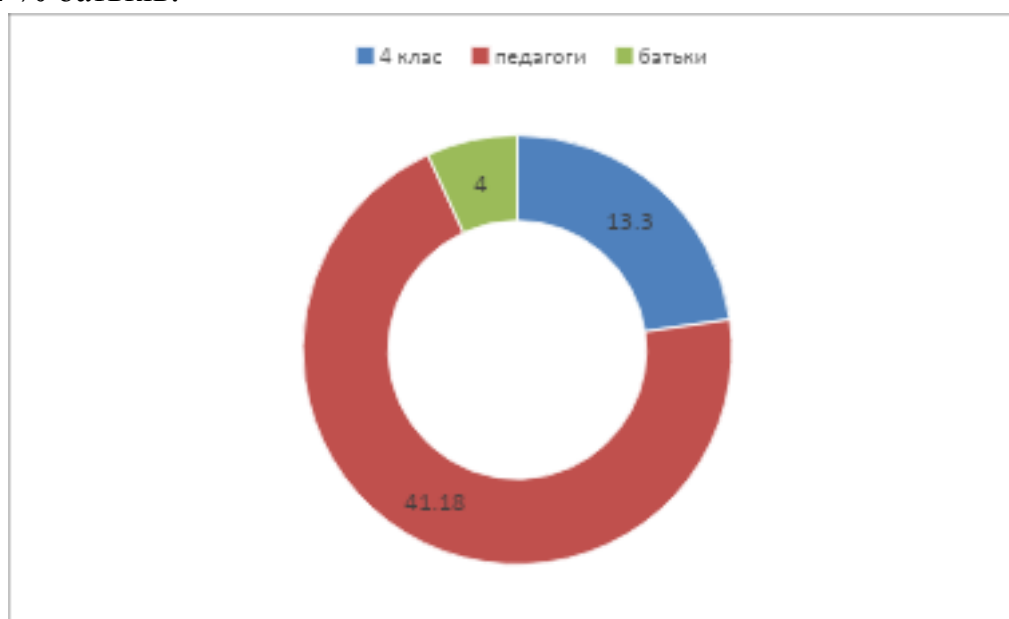
Ключове питання

Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють один одному (виховний простір сповнений довіри) у Пасіки-Зубрицькій гімназії ?

Теза: у навчальному закладі не повністю сформований виховний простір, сповнений довіри.

Виховний простір, сповнений довіри, визнали:

- 13,33 % учнів 4-го класу;
- 41,18 % вчителів;
- 4 % батьків.

Більшість здобувачів освіти довіряють учителям та класним керівникам, відчуваючи їхню підтримку в освітньому закладі. Так, 86,67% учнів 4-го класу стверджують, що вони можуть звернутися за допомогою до своїх вчителів, вчителі з своїми учнями приятні, доброзичливі (93,33%). Їх підтримують восьмикласники (76%), зазначивши, що думку учнів вислуховують і обмірковують.

Школярі довіряють:

- керівникам школи (директору, заступникам) (26,67%; 42,86%) (відповіді учнів 4-кл., 8-кл.);
- усім вчителям, які їх навчають і навчали (40% учнів 4-кл.);
- класному керівникові (6,67%; 35,71%) (відповіді учнів 4-кл., 8-кл.);
- багатьом учителям (21,57%) (відповіді учнів 8-кл.);
- декільком учителям (7,14%) (відповіді учнів 8-кл.).

У класах школи панує доброзичлива атмосфера, вчителі (76%) завжди заохочують запитувати, пояснюють незрозумілі теми (відповіді учні 8-го класу). Вчителі зазначили, що учні звертаються до них з особистими запитаннями та проханням про допомогу (часто-23,53%, інколи-70,59%). Педагоги завжди

відповідають на запитання та дають пораду (100%). Батьки вважають, що їхня дитина може розраховувати на розуміння і підтримку від будь-кого з учителів (48%) і від більшості педагогів (28%).

Доброзичливими є стосунки і між всіма учасниками освітнього процесу в закладі:

- між працівниками школи:
 - товариські, довірливі (58,82%),
 - партнерські, найчастіше співпрацюють (41,18%);
- між педагогами і дирекцією:
 - товариські, довірливі (52,94%),
 - партнерські, найчастіше співпрацюють (47,06%);
- між учнями:
 - товариські, довірливі (70,59% - вчителі, 60 % - батьки);
 - партнерські, найчастіше співпрацюють (29,41% - вчителі, 28 % - батьки);
- між вчителями і учнями:
 - товариські, довірливі (47,06% - вчителі, 28 % - батьки);
 - партнерські, найчастіше співпрацюють (52,94 % - вчителі, 52 % - батьки);
- між педагогами і батьками:
 - товариські, довірливі (29,41% - вчителі, 36 % - батьки);
 - партнерські, найчастіше співпрацюють (70,59% - вчителі, 48 % - батьки);
- між дирекцією і батьками:
 - товариські, довірливі (47,06% - вчителі, 36 % - батьки);
 - партнерські, найчастіше співпрацюють (52,94% - вчителі, 52 % - батьки).

У школі доброзичесне оцінювання результатів навчання учнів: 60% учнів 4-го класу, 78,58% учнів 8-го класу вважають, що у нашому закладі оцінювання справедливе. Батьки (64%) та вчителі (70,59%) теж вважають, що в освітньому закладі прозоре та справедливе оцінювання навчальних досягнень учнів.

У нашому навчальному закладі відсутні:

- дискримінація за статевою ознакою (сексизм) (92 % - батьки, 100% - вчителі),
- порушення прав (100% - вчителі),
- дискримінація за расовою приналежністю (100% - вчителі),
- мобінг (100% - вчителі).

Вчителі толерантно ставляться до своїх учнів, виявляючи повагу до них, не принижуючи їхню гідність (64% - батьки, 94,12% - вчителі), у гімназії немає учня/учениці/учнів, над якими збиткуються і насміхаються (64,29% - учні 8 класу).

Більшість членів батьківської і педагогічної спільнот вказали на те, що у гімназії немає зривів уроків. Згідно з результатами опитування, бачимо, що респонденти зазначили:

- «Ніколи»: вчителі – 64,71%, батьки – 68%;
- «Рідко»: вчителі – 35,29%, батьки – 16%;

- «Досить часто»: вчителі – 0%, батьки – 12%;
- «Дуже часто»: вчителі – 0%, батьки – 4%.

У Пасіки-Зубрицькій гімназії здійснюється постійний аналіз причин відсутності здобувачів освіти. На основі результатів аналізу приймаються відповідні рішення. Питання щодо відвідування учнями навчальних занять розглядають на нараді при директору, на засіданнях педагогічної ради.

Порівнюючи результати анкетування серед батьків (опікунів) та педагогічних працівників, бачимо, що є певні відмінності у відповідях респондентів. Так більшість вчителів зазначили, що невинуватені пропуски у закладі трапляються рідко – 35,29%, в той час лише 16% батьків притримуються цієї думки. Більшість батьків (68%) вказали, що їхні діти не пропускають уроків без поважних причин, в той час так вважають 64,71% вчителів. Варіант відповіді «досить часто» вибрали 0% педагогів та 12% батьків, «дуже часто» - 4%

з батьківської спільноти.

Показник довіри не повністю сформований, тому що :

- у школі є списування домашніх завдань (деколи – 13,33, відповіді учнів 4-го класу);
- у школі трапляються крадіжки (часто - 6,67%, відповіді учнів 4-го класу) та випадки розбірок між учнями (57,14% - 8 кл.; 4% - батьки);
- учні 4 клас зазначили, що у класі є учні (33,33%), над якими збиткуються (ображають, цькують); над учнями знущаються інколи (26,67%);
- у гімназії є учні, з яких збиткуються (14,29% - 8 кл.);
- не завжди є справедливим оцінювання навчальних досягнень окремими вчителями (40% - 4кл.; 14,29% - 8 кл.);
- не всі вчителі пояснюють незрозумілі теми на прохання учнів: «це залежить від теми і від учителя» зазначили 64,29% опитаних учнів 8-го класу;
- вчителі кричать на учнів (28,57% - відповіді 8-го класу).

Як бачимо, за результатами проведеного дослідження, більшість респондентів вказали на те, що між батьками та вчителями склалися довірливі взаємини. Педагогічні працівники гімназії дотримуються загальноприйнятих етичних норм в освітній діяльності. З цією метою вчителі з повагою ставляться до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин.

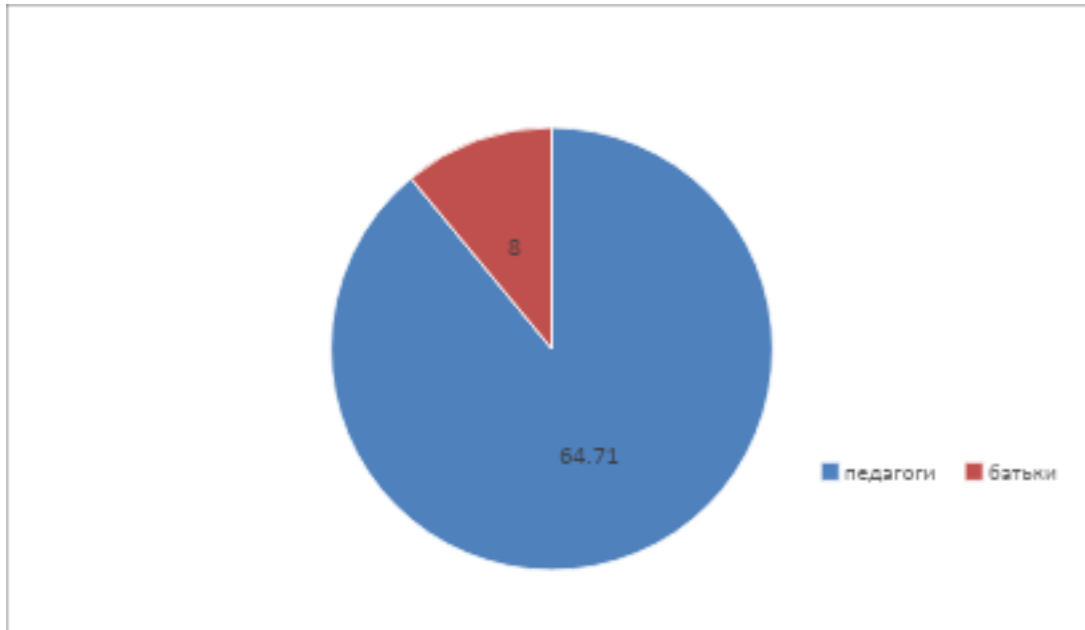
Ключове питання

Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління Пасіки-Зубрицькій гімназії (демократичний виховний простір) ?

Теза: в Пасіки-Зубрицькій гімназії виховний простір є не повністю демократичним.

Вважають, що в школі демократичний виховний простір:

- 8% батьків;
- 64,71 % вчителів.

Учні 8 класу відповіли, що у нашому закладі захищені права і свободи, зокрема ті, що визначені у статуті шкільної учнівської спільноти і немає потреби їх відстоювати (35,71%);, що не обмежується свобода висловлювання, учнівство може вільно висловлювати свою думку (57,14%).

Більшість батьків учнів (92%) зазначають, що їм невідомі факти дискримінації за статевою ознакою, цькування батьками педагогів (96%), вимагання педагогами хабарів (96%), психологічний тиск педагогів на батьків (96%), наклепи (92%), порушення прав, свободи, совісті та віросповідання учнів (92%). Дирекція запобігає конфліктам, бо відслідковує навчальний процес (69%) і вживає заходів, якщо вони трапилися, або коли отримує конкретні запити про допомогу (61%).

Вчителі гімназії у своїх відповідях зазначили, що беруть участь у написанні програми розвитку закладу (64,71%), виховної програми (76,47%), правил внутрішнього розпорядку (58,82%), стратегії розвитку закладу освіти (70,59%), процедури внутрішньої системи освіти (35,29%).

Учні гімназії активно долучаються до планування проведення різноманітних заходів під власну відповідальність – повну, або часткову (64,71%).

У гімназії активно працює учнівське самоврядування. Керівництво гімназії і вчителі завжди зважають на рішення органів учнівського самоврядування та думку учнів (71,43% опитаних учнів 8 класу). На думку вчителів, учнівське самоврядування відстоює права учнів у конфліктних ситуаціях (35,29%), систематично інформує учнів про способи та інструменти захисту учнями своїх прав і свобод (23,53%), організовує цікаві виховні заходи (76,47%), проводить акції для привернення уваги вчителів і батьків до проблем учнівства (17,65%).

Корисність учнівського самоврядування в тому, що воно:

- ухвалює потрібні учням рішення (50%);
- відстоює інтереси учнівства на педагогічній раді та перед адміністрацією школи (42,86%);
- проводить цікаві пізнавальні і розважальні заходи (змагання, дебати, вечори) (14,29%);
- в конфліктних ситуаціях виступає на захист прав учнів (7,14%);
- інформує учнів про способи та інструменти захисту прав і свобод (7,14%);
- вживає заходи, щоб привернути увагу вчителів і батьків до проблем учнівської молоді (7,14%).

У навчальному закладі проводяться вибори (учні 8-го класу):

- очільників класів (28,57%);
- керівника учнівської спільноти школи (28,57%);
- делегатів, послів, депутатів до органу учнівського самоврядування школи (7,14%);

Вибори проходять з повним дотриманням процедури. Так вважають 42,86% учнів 8 класу та 100% вчителів. Вирішальним для школярів при голосуванні є:

- особисті якості кандидатів (ініціативність, наполегливість, відповідальність) (28,57%);
- думка товаришів/товаришок (21,43%);
- програма (план) дій кандидата, його/її зобов'язання (21,43%);
- поради вчителів та інших дорослих (28,57%);
- «привабливість образу» (7,14%).

Органи учнівського самоврядування щорічно:

- звітують на зборах (50%),
- звітують делегати парламенту перед однокласниками (7,14%);
- звітує голова ради перед учнівським парламентом на зборах учнів (7,14%).

Батьки школярів - активні учасники виборів до органів громадського самоврядування закладу – беруть участь у виборах до органу батьківської ради класу (батьківського комітету) (76% - батьки), до батьківської ради школи (8%). Вчителі стверджують (76,47%), що представники батьківської та учнівської спільнот були залучені до розроблення стратегії/програми розвитку закладу освіти. Батьки зазначили, що брали участь у розробленні освітньої програми закладу (12%), виховної програми (12%), правил поведінки учнів (16%).

Батьки учнів цікавляться діяльністю гімназії, слідкують за тим, щоб всі вибори були проведені відповідно до норми Положення про вибори (84%).

Батьківська рада:

- відстоює інтереси батьківської громади на педагогічній раді та перед адміністрацією школи (32%),
- захищає права дітей у конфліктних ситуаціях, інформує батьків про можливості захисту своїх прав як учасників освітнього процесу (12%),
- організовує ряд заходів для привернення уваги вчителів і батьків до проблем дітей та родин (20%),
- проводить цікаві родинні, пізнавальні і розважальні заходи (36%),
- допомагає педагогам проводити загальношкільні урочистості (44%, відповіді батьків),
- звітує на щорічних зборах батьківської громади закладу освіти (48%).

На думку батьків (64%), дирекція закладу погоджувала свої рішення з батьківським комітетом.

Отже, демократичний виховний простір у нашому освітньому закладі сформований частково.

Показник демократичності нижчий від очікуваного через:

- частина учнів 8-го класу (42,86%) зазначають, що буває, що окремі права потрібно відстоювати ;
- батьки відзначили, що, якщо дитина звертається за допомогою з особистих питань, то на розуміння і підтримку можуть розраховувати не від усіх педагогів (20%);
- зневажливе ставлення працівників гімназії (в тому числі і технічного персоналу) (7,14%), цькування і образи учнів (28,57%), що створює найбільший дискомфорт у закладі освіти (відповіді учнів 8-го класу);
- частина опитаних батьків учнів (12%) не впевнені у прозорості системи оцінювання;
- частина учнів не є активними учасниками шкільної спільноти:
- значна частина (42,86%;) учнів 8-го класу не брали участі в голосуванні до органів учнівського самоврядування;
- 21,43% учнів 8-го класу заявили, що учнівське самоврядування в школі не потрібне;
- 7,14% вважають, що вибори до органу учнівського самоврядування проходили без дотримання процедури.

Ключове питання

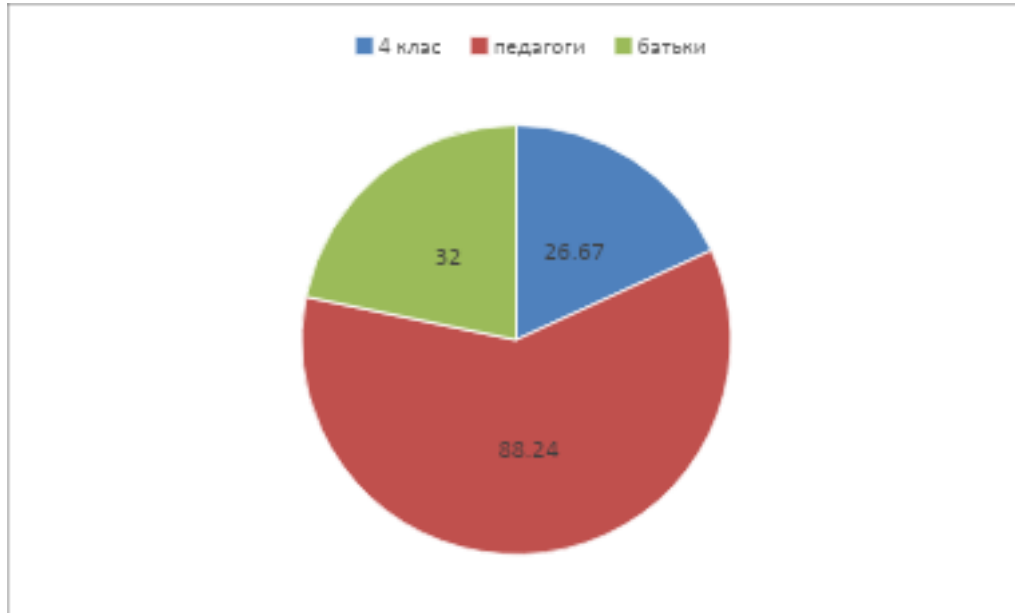
У якій мірі учні Пасіки-Зубрицької гімназії залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо (виховний простір патріотичний) ?

Теза: в освітньому закладі частково сформований патріотичний освітній простір як виховний

Патріотичним простір визнали:

- 26,67 % учнів 4-го класів;
- 88,24 % вчителів;
- 32% батьків.

Учні (4-кл. - 93,33%; 8-кл. - 85,71 %;), всі вчителі (100%) та батьки (100%) зазначають, що на уроках розмовляють державною мовою. Здобувачі освіти з повагою ставляться до вшанування державних символів України (8 кл. - 71,43%; вчителі - 95,83%; батьки - 88%).

На думку учнів 4-го класу:

- школярі вміють використовувати потрібні слова, жести, стройові положення (наприклад, стройове положення «Струнко!») під час вшанування державної символіки (прапора, герба), а також полеглих українських героїв (73,33%);
- школярі виконують напам'ять Гімн України (86,67%), вміють описувати прапор України (93,33%), уміють розповісти про походження малого Державного Герба України (53,33 %);
- школярі знають про такі історичні постаті як Тарас Шевченко, Леся Українка, Роман Шухевич, Герої Небесної Сотні, можуть пояснити, за що вони їх цінують (86,67 %).

Здобувачі освіти нашого закладу люблять брати участь в екскурсіях (в музеї, вулицями рідного краю), на які вирушали минулого навчального року. 86,67% учнів 4-го класу відповіли, що їм було дуже цікаво; 6,67% респондентів відповіли, що деякі екскурсії їм сподобалися. Учням 8-го класу (21,43 %) також сподобалися походи та туристичні поїздки. Батьки (64%) і учні 8-го класу (83%) задоволені діяльністю педагогів, які відповідально ставилися до організації екскурсій та туристичних походів. Учителі (88,24%) задоволені активною участю учнів в організації таких заходів.

У гімназії минулого навчального року не траплялися випадки пошкодження насаджень, пам'яток культури і дитячих майданчиків, розмальовування стін, так відповіли учні 8-го класу (64,29%) та учні 4-го класу (73,33%). Батьки (76%) і вчителі (94,12%) теж зазначили, що вандалізму у школі немає.

Школярі беруть участь у відзначенні державних та релігійних свят охоче (46,67% - учні 4-го класу), дещо сподобалось, дещо ні (40%), учням 8-го класу (84,31%) подобалося, як минулого навчального року організували шкільні заходи до важливих днів чи пам'ятних дат. Батьки (84%) підкреслили, що їхні діти із захопленням та цікавістю брали активну участь в організації таких заходів. На думку вчителів, 52,94% батьків були учасниками виховних справ у закладі освіти. Такими заходами були: День захисників і захисниць України, День українського козацтва, Покрови пресвятої Богородиці та день створення УПА, Міжнародного Дня Миру "Хай буде мир у всьому світі!", День Незалежності України - це свято вільного духом, сильного та незламного народу!, День Державного прапора, Міжнародний день захисту дітей, Всесвітній день вишиванки та багато інших.

Учні цікавляться історією рідного краю, України, будівничими української держави і культури (45,46 % учнів 8-го класу).

Школярі дбають про благоустрій школи та навколишнього громадського простору, спільно з вчителями організують цікаві заходи (64,28 % учнів 8-го класу).

У гімназії учні мають можливість поспілкуватися з активістами громадських організацій, волонтерами, учасниками бойових дій у російсько-українській війні (21,43% учнів 8-го класу). Батьки (76%) та вчителі (100%) підтримують та ініціюють зустрічі з активістами громадських організацій, волонтерами, учасниками бойових дій у російсько-українській війні. У гімназії учні ініціюють заходи патріотичного спрямування та волонтерські акції (58,82%). Педагоги підтримують волонтерські ініціативи учнівства (75%): проводяться благодійні ярмарки для допомоги воїнам ЗСУ, вже 2 роки учні беруть участь в акції «Смілива гривня», "Великодній кошик для воїна", "Торбинка добра від Святого Миколая", мають нагороди.

На думку вчителів, учні із захопленням брали активну участь в організації заходів патріотичного спрямування (58,82%), з цікавістю постійно відвідували такі заходи (41,18%).

Пасіки–Зубрицька гімназія найбільше впливає на розвиток таких особистісних рис у дітей:

- Відповідальність (71,43% - 8 кл., 94,12% - вчителі);
- Впевненість у собі (64,29% - 8 кл., 82,35% - вчителі);
- Сміливість (57,14% - 8 кл., 58,82% - вчителі);
- Підприємливість (7,14% - 8 кл., 52,94% - вчителі);
- Раціоналізм (57,14% - 8 кл., 23,53% - вчителі);
- Почуття власної гідності (21,43% - 8 кл., 64,71% - вчителі);
- Чесність (14,29% - 8 кл., 82,35% - вчителі).

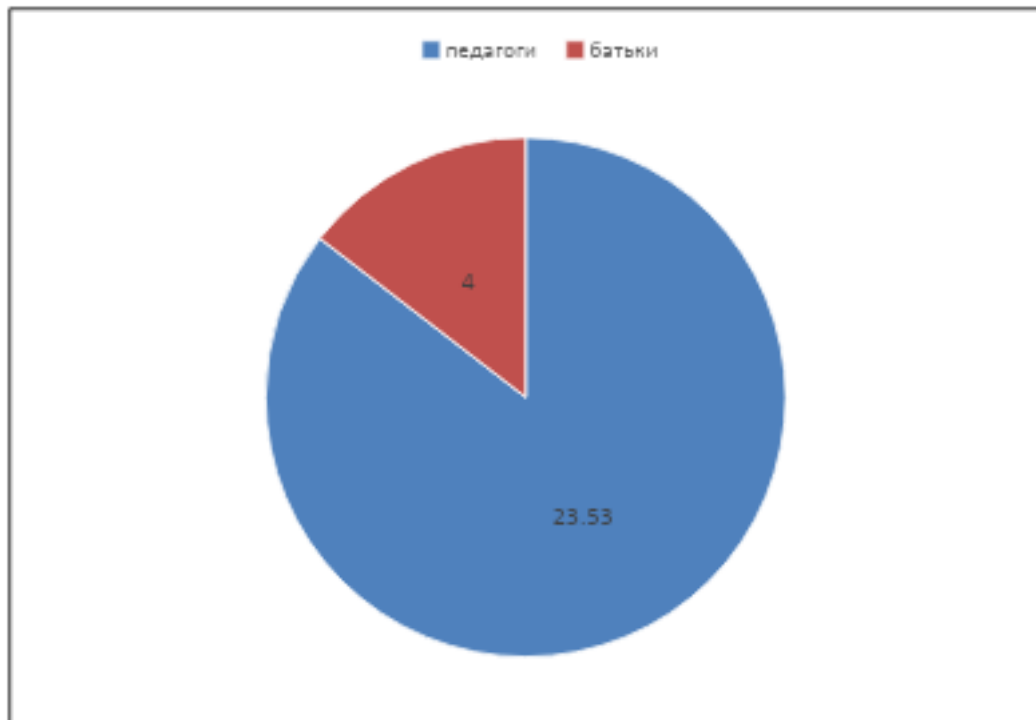
Ключове питання

Чи в гімназії забезпечується розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу та чи освітнє середовище гімназії є мотивуючим до навчання та пізнавальної діяльності (використовуються активні та інтерактивні методи навчання та виховання, працює бібліотека, спортивні секції, проводяться турніри, естафети, змагання, організовуються екскурсії тощо)?

Теза: в освітньому закладі не повністю сформований культуротворчий (розвивальний, мотивуючий до навчання) виховний простір як виховний.

Культуротворчим виховний простір визнали:

- 4% батьків
- 23,53% вчителів

У своїх анкетах учителі зазначили, що на перервах та в позаурочний час учні гімназії мають змогу користуватися:

- ігровим майданчиком для учнів початкової школи - 29,41%;
- спортивним майданчиком для учнів 4 і 8 класів - 88,24%;
- спортивним обладнанням в приміщеннях закладу (напр., столи для настільного тенісу) - 82,35%;
- обладнанням спортивного залу - 76,47%;

- обладнанням та інвентарем спеціального призначення на час роботи спортивних секцій - 35,29%;
- обладнанням та інвентарем під час проведення у закладі спортивних змагань, турнірів - 88,24%;
- обладнанням та інвентарем партнерів спортивної школи, клубу тощо - 47,06%;
- перерви (фізкультхвилинки, руханки) під час навчального заняття - 88,24%.

Більшість учнів використовують бібліотеку лише для отримання навчальних підручників (92,86%, відповіді учнів 8-го класу). Незначна кількість здобувачів освіти користується бібліотекою для самопідготовки, частина учнів взагалі не користується послугами бібліотеки. Учні 4-го класу зазначили, що часто брали книги для читання (26,67%). Батьки (12%) вважають, що учні навчаються, використовуючи відділ електронних освітніх ресурсів, навчальні підручники, систематично позичають літературу для читання, інколи використовують читальний зал/бібліотечний комп'ютер для пошуку потрібної інформації (40%, відповіді батьків) та їх підтримали 20% учнів 4-го класу. Отже, адміністрації освітнього закладу та бібліотекару потрібно врахувати результати дослідження, знайти шляхи для осучаснення бібліотеки, щоб зацікавити здобувачів освіти і заохотити їх до користування бібліотечними ресурсами та фондами.

Учням гімназії подобається працювати на уроках в парі з кимось чи у групі: так, це цікаво відповіли 93,33% учнів 4 класу, учні 8 класу працюють у парі з кимось чи у групі на уроках:

- Українська мова (50%),
- Іноземна мова (англійська/ французька/німецька) (71,43%),
- Література (українська/зарубіжна) (28,57%),
- Фізика (28,57%),
- Хімія (14,29%),
- Основи здоров'я (35,71%),
- Біологія (7,14%),
- Математика (алгебра/геометрія) (7,14%),
- Історія (28,57%),
- Географія (14,29%).

Як видно з результатів анкетування, найбільше вчителі використовують роботу в групах/парах на уроках гуманітарного циклу – української мови та літератури, іноземної мови, історії. Крім того, майже третина учнів зазначили, що роботу в парах/групах вчителі гімназії використовують на уроках основ здоров'я, ще менше – на уроках природничо-математичного циклу (фізика, хімія, географія, математика, біологія).

Отже, відповідно до результатів дослідження бачимо, що вчителі на своїх уроках досить активно використовують роботу в парах чи в групах. Педагоги під час навчальних занять та в позаурочний час використовують різні методи, засоби та форми роботи, щоб зацікавити учнів, розбудити в них інтерес до пізнавальної діяльності, пропонують різні види завдань:

для пари/тріоди:

- регулярно – 58,82%;
- інколи - 41,18%.

для групи учнів (4-6 осіб):

- регулярно – 52,94%;
- інколи – 41,18%;
- ніколи – 5,88 %.

на узагальнення:

- регулярно – 88,24%;
- інколи – 11,76%.

на аналіз та порівняння:

- регулярно – 76,47%;
- інколи – 23,53%.

на оцінювання:

- регулярно – 64,71%;
- інколи – 35,29%.

на прогнозування:

- регулярно – 47,06%;
- інколи – 52,94%.

творче завдання (есе, роздум, твір):

- регулярно – 52,94%;
- інколи – 35,29%;
- ніколи - 11,76% .

проект (дослідження, громадський захід):

- регулярно – 52,94%;
- інколи – 35,29%;
- ніколи - 11,76%.

Зважаючи на результати опитування, вчителі-предметники найчастіше використовують завдання на узагальнення, на аналіз та порівняння, на оцінювання, а також пропонують творчі завдання (есе, роздуми, твори тощо). Інколи вчителі застосовують завдання для групи учнів (4-6 осіб) чи для пари (тріоди), а також завдання на прогнозування, використовують проекти (дослідження) для роботи з учнями, організовують дискусії. Аналізуючи результати опитування серед старшокласників, бачимо, що відповіді респондентів розділилися:

Чи впродовж цього семестру вчителі організували на уроках навчальні дискусії з проблемних питань теми?	Учні 8-го класу, %
Організували усі вчителі і часто	14,29
Інколи організували	50
Дехто організував і доволі часто	7,14
Дехто з учителів інколи організував	14,29
Ні, ніхто не організував	7,14
Важко відповісти, не знаю, що таке проблемне питання	7,14

60 % четвертокласників стверджують, що їм подобається, як їх навчають вчителі.

Вчителі забезпечують дотримання учнями принципів академічної доброчесності :

- наполягають на самостійному виконанні завдань (70,59%);
- пропонують проблемні/творчі завдання, які неможливо безкарно списати (47,06%);
- неупереджено оцінюють результати навчання учнів (47,06%);
- навчають школярів покликатись на використані джерела (41,18%).

Батьки учнів вважають, що в школі немає списування (48%), що вчителі оцінюють результати навчання учнів на підставі чітких критеріїв (28%), за правилами проводять олімпіади і конкурси (24%).

Школа скеровувала учнів та їхній витвір (науковий, технічний, літературний, мистецький) для участі в конкурсах, турнірах, мистецьких та технічних виставках (7,14%, 8 кл.), здобувачі освіти брали участь у спортивних змаганнях (41,82%, 8 кл.), предметних олімпіадах, конкурсах, турнірах (28,57%, 8 кл.), літературних конкурсах/мистецьких виставках, семінарах (14,29%, 8 кл.). Педагоги та адміністрація добирають учнів для участі в регіональних олімпіадах та спортивних змаганнях згідно із встановленими відповідними положеннями (94,12%).

Учні гімназії є активними учасниками різних публічних заходів, люблять подорожувати, відвідувати цікаві культурні місця, оглядати пам'ятки культури та історії. У зв'язку із ситуацією, яка склалася у нашій державі (війна рф проти України), учні не мали змоги повноцінно подорожувати, проводити час в походах, експедиціях, екскурсіях тощо. Тому, згідно з опитуванням, більшість учнів зазначили, що брали б участь в таких заходах, якщо б мали таку можливість. Також 28,57% учнів 8-го класу вказали на те, що долучались до

окремих заходів, які їх зацікавили; 7,14% - учні 8-го класу – побували тільки в місцевих закладах культури. Хоча 48% батьків вважають, що дані заходи організовуються так само часто, як і до повномасштабного вторгнення в Україну військ росії.

Згідно з результатами моніторингового дослідження виховного простору Пасіки-Зубрицької гімназії, освітній заклад не повністю задовольняє пізнавальні та розвиткові інтереси своїх вихованців, оскільки більшість учнів мають інші інтереси за межами освітнього закладу. Тому керівництву гімназії потрібно врахувати результати дослідження та віднайти шляхи для організації гурткової роботи, які змогли б зацікавити здобувачів освіти та могли б задовольняти пізнавальні та розвивальні інтереси сучасної молоді.

Показник культуротворчості нижчий від очікуваного тому, що:

- не всі вчителі регулярно використовують у своїй роботі сучасні методи навчання;
- опитані учні 4 класу зауважили, що у школі немає гуртків і секцій (13,33%);
- учні 8 класу хотіли б займатися наукою/мистецтвом/спортом, але у школі немає таких можливостей (7,14%);
- немає окремого ігрового майданчика для учнів початкової школи;
- немає читального залу бібліотеки, відсутні періодичні видання та технічне забезпечення бібліотеки.

Ключове питання

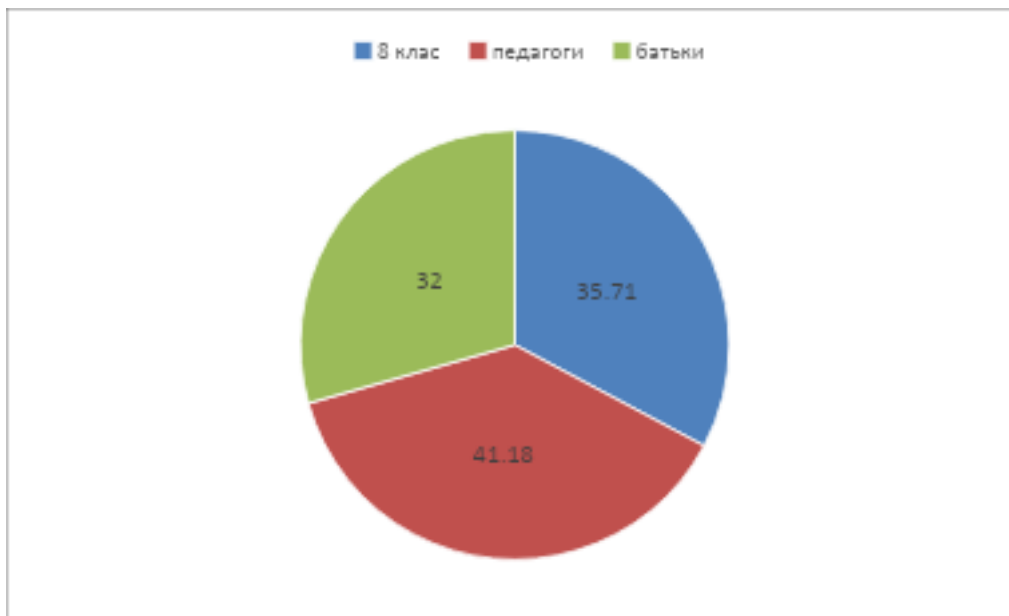
В якій мірі створені умови для навчання та виховання дітей з інвалідністю та особливими освітніми потребами та наскільки спільнота гімназії відкрита до партнерства, чи заклад є відкритий для діалогу з батьками, громадськістю, із органами влади та самоврядування ?

Теза: відкритий (інклюзивний) виховний простір у Пасіки – Зубрицькій гімназії сформований не повністю.

Відкритим (інклюзивним) виховний простір визнали:

- 35,71 % учнів 8-го класу;
- 41,18 % вчителів;
- 32,00 % батьків.

Одним з важливих факторів, що впливає на відкритість простору школи, є залучення батьків у роботу освітнього закладу. Батьки наших школярів:

- ініціюють окремі виховні справи, допомагають організаційно (52,94%),
- більшість батьків (76%) вважають, що дирекція підтримує їх ініціативи,
- частково беруть на себе фінансування та матеріальне забезпечення закладу освіти, запланованих педагогами заходів (35,29%, відповіді вчителів),
- долучаються до виховних справ, безпосередніми учасниками яких були їхні діти (58,82%, відповіді опитаних вчителів).

Більшість батьків (опікунів) та педагогічних працівників вважають, що учасники освітнього процесу діють як згуртована спільнота, яка розуміє спільну мету (батьки - 68%; вчителі - 94,12%). Керівництво Пасіки-Зубрицької гімназії є відкритим для спілкування, чує учасників освітнього процесу, обговорює проблеми спільноти та допомагає знаходити шляхи для розв'язання цих проблем:

- Керівництво закладу відкрите для спілкування (чує учасників освітнього процесу, знаходить час для обговорення проблеми) (84 %);
- Класний керівник враховує пропозиції батьків (88%);
- Батьки учнів без побоювань висловлюють власну думку, навіть якщо вона не співпадає з позицією класного керівника, дирекції (80%);
- Права батьків як учасників освітнього процесу у закладі дотримані (92%);
- Права учнів у закладі захищені (64 %);
- Рідні учнів поважають права педагогів як учасників освітнього процесу (96 %).

У гімназії створено один інклюзивний клас, у якому навчається одна дитина з особливими освітніми потребами. Також у гімназії створена команда

психолого-педагогічного супроводу, до складу якої входять батьки учня з особливими освітніми потребами.

Учні гімназії ставляться до школярів з особливими освітніми потребами так само, як і до інших школярів (71,43% - 8 кл.; 53,33% - 4 кл.; 40% - батьки) із зацікавленістю та бажанням спілкуватись (7,14%, 8 кл.), тягнуться до них, часто спілкуються (16%, батьки).

Відповідно до результатів анкетування, 86,67% від кількості учнів 4-го класу вважають, що їхні рідні беруть участь в житті гімназії; 13,33% - лише питають про погані оцінки.

Згідно з результатами опитування 94,12% вчителів стверджують, що керівництво завжди підтримує ініціативи педагогів, заохочує інновації; 5,88% педагогічних працівників вважають, що адміністрація гімназії підтримує ідеї вчителів, якщо її схвалюють інші педагоги закладу освіти.

У закладі освіти сплановані та реалізуються заходи, що передбачають співпрацю педагогів з батьками в різних формах (батьківські збори, індивідуальні зустрічі, психолого-педагогічні консультації, спільноти в соціальних мережах тощо), що сприяє налагодженню партнерських взаємин:

- Батьківські збори (обговорення в батьківській спільноті насущних проблем шкільного життя) (94,12 %);
- Батьківські лекторії (просвіта з питань сімейної педагогіки) (5,58%);
- Тренінги батьківської компетентності (5,58%);
- Залучення до організації та супроводу туристичних походів, екскурсій, змагань (52,94 %);
- Індивідуальні зустрічі з батьками (70,59 %);
- Спілкування через засоби електронного зв'язку (телефоном, Skype, ZOOM тощо) (5,88 %);
- Ділове листування (записи в щоденнику, листи, в тому числі е-поштою) (5,88 %);
- Вивчення думки батьків/опікунів шляхом тестування, спілкування, анкетування (64,71 %).

Згідно з результатами опитування, найчастіше в спілкуванні з батьками класні керівники використовують батьківські збори, спілкуються через засоби електронного зв'язку (телефоном, Skype, ZOOM тощо), проводять індивідуальні зустрічі з батьками, або ж залучають їх до супроводу дітей у змаганнях, екскурсіях, туристичних походах тощо.

Отже, у гімназії досить добре налагоджене спілкування педагогічних працівників із батьками.

Батьки минулого навчального року:

- ініціювали окремі виховні справи, допомагали організаційно (34,38%);
- частково взяли на себе фінансування та матеріальне забезпечення закладу, запланованих педагогами заходів (21,88%);
- долучалися до виховних справ, безпосередніми учасниками яких були їхні діти (48,75%).

Як видно з результатів анкетування, батьки були активними учасниками шкільного життя закладу освіти, ініціювали і допомагали в організації виховних справ, частково взяли на себе фінансування та матеріальне

забезпечення закладу, запланованих педагогами заходів, долучалися до виховних справ, безпосередніми учасниками яких були їхні діти.

З метою залучення додаткових коштів для розвитку закладу тісно співпрацюємо з підприємцями, депутатами, меценатами. Заклад не може і не функціонує відокремлено від життя сільської громади. Тісна співпраця гімназії з іншими закладами освіти, культури, здоров'я та бізнесу у громадському житті є значним фактором формування у здобувачів освіти активної громадянської позиції та відповідальності за власне життя і за добробут та розвиток громади.

Здобувачі освіти нашої гімназії займаються волонтерською діяльністю. Щороку учасники освітнього процесу організовують підтримку воїнам-учасникам бойових дій. Спільнота гімназії тісно співпрацює з різними добродійними організаціями, і учні активно допомагають. Самі учні ініціюють заходи патріотичного спрямування та/або волонтерські акції (58,82% - вчителі, 28% - батьки). Більшість педагогічних працівників (100%) відзначили, що навіть частіше, ніж до повномасштабного вторгнення військ РФ в Україну мали можливість поспілкуватися із активістами громадських організацій, волонтерами, учасниками бойових дій у російсько-українській війні тощо (учні 8-го класу – 21,43%). Також учні 8-го (21,43%) та вчителі (100%) відповіли, що такі зустрічі організовуються частіше, ніж до війни.

У школі пропагують волонтерство та організовують різноспрямовані волонтерські акції, педагоги підтримують волонтерські ініціативи учнівства (70,59% вчителів), у школі час від часу проводять волонтерські акції, педагоги організовують зустрічі з волонтерами (17,65%, вчителі).

Отже, відповідно до результатів проведеного анкетування, можна стверджувати, що спільнота гімназії активно бере участь у волонтерській діяльності, підтримує воїнів ЗСУ, а також тісно співпрацює з добродійними організаціями. У закладі налагоджене та працює педагогічне волонтерство.

У гімназії здобувачі освіти мали нагоду поспілкуватися з учнями з інших шкіл: іноді влаштовують спільні події (53,33% - учні 4 кл., 21,43% - учні 8 кл.).

Аналізуючи відповіді учнів, бачимо, що вони (21,43% - учні 8 кл.; 53,33% - учні 4 кл.) мали змогу неодноразово спілкуватись та зустрічатись із школярами з інших шкіл, іноді влаштовували спільні заходи. А також 33,33% учнів 4 класу та 14,29% учнів 8 класу стверджують, що спілкувались із школярами з інших шкіл, але з особистих причин.

Учасники освітнього процесу гімназії співпрацюють із громадськими організаціями, організовують різноманітні зустрічі, налагоджують комунікацію з учнями з інших шкіл, волонтерять. Так, 70,59% вчителів зазначили, що заклад організовував заходи спільно з іншими школами.

Проте архітектурну доступність у гімназії ще не повністю забезпечено. Територія і приміщення гімназії не адаптовані до використання усіма учасниками освітнього процесу. У гімназії наявний пандус, дверний прохід є достатньо широким для проїзду візком, майже у всіх навчальних приміщеннях першого поверху є можливість безперешкодно переміщатися. Але відсутній пандус в укріття. Санітарний вузол адаптований для використання всіма учасниками освітнього процесу: є спеціальне обладнання для осіб з особливими

освітніми потребами в туалетній кімнаті для хлопчиків. Для дівчаток з ООП - не облаштована.

Висновки

Отже, відповідно до проведеного дослідження освітнього середовища Пасіки-Зубрицької гімназії як виховного простору, можна зробити наступні висновки: колектив навчального закладу працює над створенням безпечного виховного середовища. Відповідно до результатів опитування, тепловий та повітряний режим у приміщеннях гімназії в цілому відповідають санітарним нормам, лише в окремих відповідях прозвучали зауваження щодо якості прибирання приміщень. Усі респонденти батьківської та педагогічної спільнот погодилися з тим, що діти належним чином ознайомлені з правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. Медичне обслуговування в освітньому закладі здійснюється медичними працівниками амбулаторії. Більшість респондентів вважає, що в гімназії немає випадків паління цигарок, вживання алкоголю чи наркотиків, але незначна кількість опитаних респондентів бачили в гімназії прояви таких явищ (зокрема куріння).

У виховному просторі гімназії панують взаєморозуміння, взаємоповага, хоча і трапляються проблеми у міжособистісних стосунках, проте вони не є системними, конфлікти є нечасті та вирішуються в результаті активної взаємодії, із залученням батьків та врахуванням інтересів конфліктуючих сторін. Це свідчить про те, що заплановані у виховній програмі школи заходи є ефективні.

Учнівське самоврядування гімназії відіграє важливу роль для розвитку і підтримки лідерської та громадської активності молодого покоління, розвитку ініціативності та самореалізації.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Адміністрації гімназії:

- тісніше співпрацювати з підприємцями, депутатами, меценатами з метою залучення додаткових коштів для розвитку гімназії;

- створити ресурсну кімнату з відповідними дидактичними засобами для проведення корекційно-розвиткових занять із дітьми з особливими освітніми потребами (ноутбук, принтер);
- клопотати перед відділом освіти про виділення фінансування для роботи гуртків у гімназії та модернізації бібліотеки, створення читального залу, проведення капітального ремонту спортивного залу;
- звернутися до відділу освіти, молоді та спорту з проханням забезпечити заклад спеціалістом на посаду практичного психолога;
- покращити інформування учасників освітнього процесу про критерії оцінювання результатів навчання.

Заступнику директора:

- постійно тримати на контролі відвідуваність учнями гімназії, розглянути на педраді питання стану відвідування учнями навчальних занять.

Класним керівникам

- Залучати вихованців гімназії до планування, обговорення та проведення виховних справ, враховувати думку учнів щодо доцільності і форми проведення пропонуванних заходів;
- спільно з батьками проаналізувати ситуацію щодо ставлення учнів до вандалізму, бійок, лихослів'я, щоб запобігти їх проявів у повсякденному житті;
- організувати заходи із залученням лікарів, працівників правоохоронних органів, які допомогли б учням зрозуміти шкідливість паління цигарок, вживання алкоголю і наркотиків тощо.

Вчителям – предметникам:

- більше звертати увагу учнів на дотримання ними принципів академічної доброчесності; робити акценти на важливості самостійного виконання робіт для особистого розвитку, акцентувати увагу учнів на дотриманні ними норм законодавства України про авторське право і суміжні права.

